

Tlačová správa

Luxemburg 14. júla 2020

Financovanie obnovy v rámci iniciatívy REACT-EU: napätie medzi rýchlou podporou a optimálnym využitím prostriedkov, konštatujú audítori

Návrh Európskej komisie týkajúci sa iniciatívy REACT-EU na doplnenie financovania v rámci politiky súdržnosti pre krajiny EÚ o 58 mld. EUR v kľúčových prvých rokoch obnovy po pandémie ochorenia COVID-19 má za cieľ zmobilizovať investície a predsunúť finančnú podporu. Európsky dvor audítorov (EDA) v novom stanovisku uverejnenom dnes poukazuje na napätie medzi účelom návrhu poskytnúť dodatočné financovanie najrýchlejšie, ako je to možné, a cieľom sprístupniť ho tam, kde je najviac potrebné a kde bude mať najväčší vplyv. Audítori tiež varujú, že mechanizmy reakcie na krízu, ktoré navrhuje Komisia v súvislosti s nasledujúcim sedemročným rozpočtom, neobsahujú ustanovenia, ktoré by napomáhali správne finančné riadenie fondov EÚ.

EÚ predstavila balík s názvom *Next Generation EU* v hodnote 750 mld. EUR, určený na podporu členských štátov v ich snahách o minimalizáciu sociálno-ekonomického vplyvu pandémie a návrat k udržateľnému rastu. Balík zahŕňa pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (REACT-EU), ktorá má v rozpočtovom období 2014 – 2020 položiť základy obnovy EÚ v rokoch 2020 až 2022. Komisia ďalej navrhla nové pravidlá pre európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) na rozpočtové obdobie 2021 – 2027, ktorých cieľom je zabezpečiť mechanizmy, ktoré sa budú môcť rýchlo aktivovať v prípade ďalších šokov v nasledujúcich rokoch. Audítori posúdili oba tieto návrhy.

„Po vypuknutí pandémie ochorenia COVID-19 Komisia prijala opatrenia na niekoľkých frontoch vrátane rýchlej mobilizácie dodatočných finančných prostriedkov a navrhnutia nových pravidiel financovania,“ uviedla Iliana Ivanova, členka EDA zodpovedná za toto stanovisko. „Tieto opatrenia sú vítané, no na to, aby boli účinné, ich treba skoordinať na úrovni EÚ a členských štátov.“

Audítori chvália návrh Komisie, aby sa financovanie z iniciatívy REACT-EU spravovalo v rámci existujúcich štruktúr riadenia fondov EŠIF v členských štátoch, a označujú ho za „rozumnú, pragmatickú myšlienku“. Návrh však dáva členským štátom voľnú ruku v tom, ako použijú dodatočné finančné prostriedky, a neobsahuje podrobnosti o tom, ako budú koordinované

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body stanoviska Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie stanoviska je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

s ostatnými nástrojmi EÚ a vnútroštátnymi programami. Vzniká tak riziko fragmentácie alebo zdvojenia podpory EÚ. Navyše členské štáty budú musieť k tomuto dodatočnému financovaniu prijať záväzky (t. j. vyčleniť ich na konkrétne účely) do roku 2022, čo bude vyvíjať ďalší tlak na ich schopnosť vynaložiť ich správne a primerane, v dôsledku čoho vznikne riziko, že výdavky budú unáhlené a prioritou pre ne bude financie vyčerpať namiesto toho, aby sa snažili za ne dosiahnuť optimálnu hodnotu („využi alebo stráž“), a tiež vyššie riziko nezrovnalostí a podvodu. Toto riziko sa týka najmä členských štátov, ktoré budú pandémiou pravdepodobne zasiahnuté najviac a ktoré majú nižšie miery čerpania. A audítori napokon zdôrazňujú, že nová metóda prideľovania financovania členským štátom môže byť skreslená použitím podhodnotených údajov o nezamestnanosti.

Navrhované zmeny spoločných ustanovení upravujúcich využívanie fondov EŠIF v období 2021 – 2027 majú posilniť kapacitu EÚ reagovať na mimoriadne a nezvyčajné okolnosti. Vzťahovali by sa na akúkoľvek situáciu, ktorú Rada vyhodnotí ako krízu, a dočasne by Komisii umožnili rýchlejšie reagovať tým, že využije tzv. vykonávacie rozhodnutia. V návrhu Komisie sa však nestanovuje, kedy by skončilo jej dočasné splnomocnenie, ani rôzne aspekty, ktoré by napomohli správne finančné riadenie, napríklad zmiernenie rizika tzv. mŕtvej váhy (financovanie projektov, ktoré by sa zrealizovali aj bez pomoci EÚ) spojeného so spätným schvaľovaním projektov. Komisia tak možno v prípade potreby bude musieť pridať ďalšie pravidlá týkajúce sa krízových situácií. Pozitívnym aspektom návrhu je, že zahŕňa vylepšené ustanovenia na vysledovanie núdzového financovania, čo predstavuje prvý krok k dosiahnutiu väčšej transparentnosti.

Poznámky pre redaktorov

Komisia navrhuje na obdobie 2020 – 2022 dodatočné financie vo výške 58 272 800 000 EUR v súčasných cenách.

Stanovisko EDA č. 4/2020 k návrhu nariadenia o iniciatíve REACT-EU a nariadenia o spoločných ustanoveniach upravujúcich fondy EŠIF je v súčasnosti dostupné v angličtine na webovom sídle EDA (eca.europa.eu). Ostatné jazykové verzie budú k dispozícii onedlho. Európsky parlament a Rada si vyžiadali stanovisko ku každému z týchto dvoch návrhov v súlade so Zmluvou o fungovaní EÚ. S cieľom poskytnúť rýchlu odpoveď EDA uverejňuje tieto dve stanoviská v jednom dokumente.

EDA prispieva k zlepšovaniu správy finančných záležitostí EÚ uverejňovaním stanovísk k návrhom nových alebo revidovaných právnych predpisov s finančným vplyvom. Tieto stanoviská využívajú pri svojej práci legislatívne orgány – Európsky parlament a Rada. V roku 2019 audítori uverejnili [stručné poznámky](#) k návrhom Komisie z roku 2018 týkajúcim sa nasledujúceho VFR. V apríli 2020 uverejnili [stanovisko](#) k návrhu týkajúcemu sa mimoriadnej flexibility pri využívaní fondov EŠIF v reakcii na šírenie ochorenia COVID-19, po ktorom budú onedlho nasledovať ďalšie stanoviská týkajúce sa pandémie COVID-19. Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre médiá v súvislosti s týmto stanoviskom:

Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu tel.: (+352) 4398 510/mobil: (+352) 621 55 22 24